

Electro Radio Mercur

Technisch commercieel vakblad

VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT VOOR:

- Electrotechnische Installateurs
- Handelaren in Electriche verbruikstoestellen en verlichtingsartikelen
- Handelaren in radiotoestellen en -onderdelen

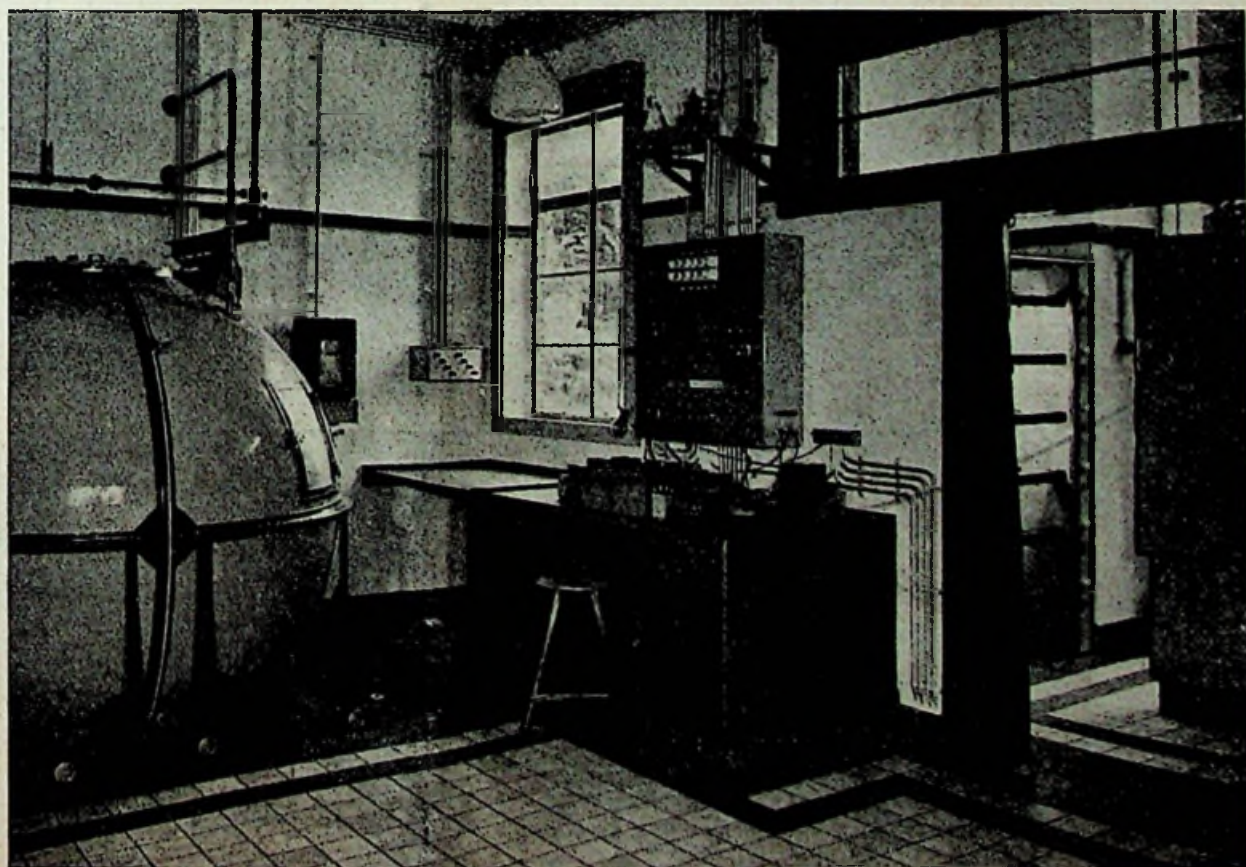
18 OCTOBER 1952 182
7e JAARGANG Nr.

Kema

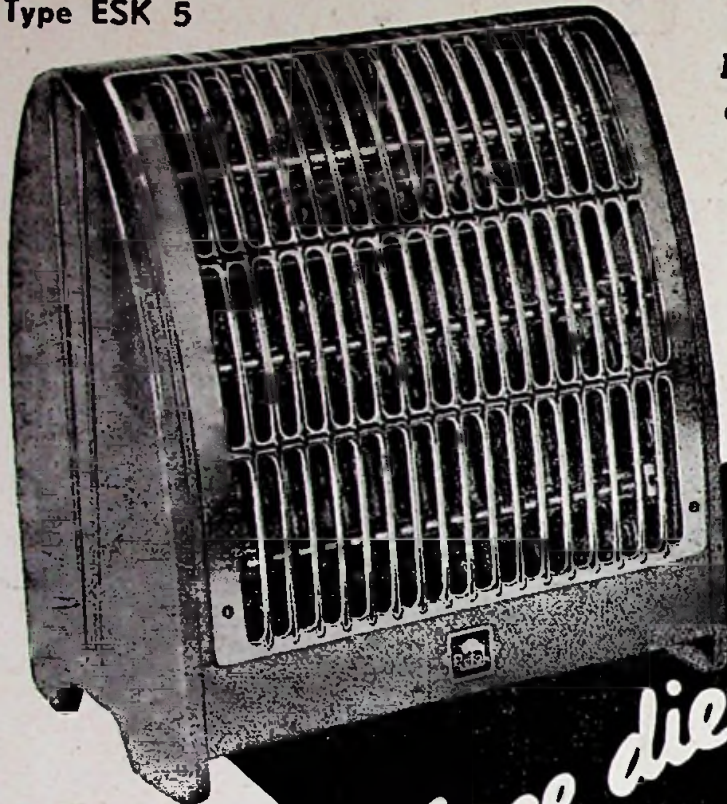
25 jaar in dienst der veiligheid

De N.V. tot Keuring van Electrotechnische Materialen te Arnhem viert op Maandag 20 October haar 25-jarig jubileum. In deze aflevering van ons blad publiceren wij op pagina 439 e.v. een korte beschrijving van de werkzaamheden en de outillage van de KEMA.

Hiernaast beelden wij het interieur van het hoogspanningslaboratorium af. Dit laboratorium is ingericht voor wisselstroomproeven tot 525 kV, voor stootspanningsproeven tot 2700 kV, voor stootstroomproeven tot 35 kA bij een $15/30$ sec. golf en voor gelijkstroomproeven tot 400 kV.

Type ESK 5

Moderne mensen kiezen

de Ruton, zonder enige aarzeling! Deze straalkachels met hun opvallend fraaie vormen en afwerking zijn leverbaar in verschillende kleuren (hittebestendige laklaag!)

De Ruton ESK 4 heeft twee, de Ruton ESK 5 heeft drie elementen.

Regelschakelaar aan de achterzijde. Laag stroomverbruik: per element 500 Watt per uur met zeer hoog rendement.

Moderne straalkachels

worden uitsluitend gevraagd. Weg met die oude, wankele, gevaarlijke straalkachels. De RUTON kachels kunnen zelfs veilig branden in kamers waar kinderen spelen. Ze zijn stabiel en vallen niet om. De elementen zijn uitneembaar en stroomvoerende delen zijn volkomen doelmatig afgeschermd. De reflectoren kunnen gemakkelijk stofvrij gehouden worden.

Uw cliënteel geeft de voorkeur aan de veilige, vertrouwde en zuinige RUTON, die bovendien veel mooier is! RUTON producten zijn goed te verkopen.

Twee die zichzelf verkopen!

Type ESK 4

Rudolf Blick

ELECTRISCHE APPARATEN. METAALWARENFABRIEK N.V.

Waldorpstraat 38-44 - Den Haag - TEL. 182220

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

REDACTIE EN ADMINISTRATIE:

Kalverstraat 35, Amsterdam C.

Telefoon O 2900/35253 en 40453

ABONNEMENTSPRIJS: f 6,— per jaar;

voor leden van de aangesloten vakorganisaties e.d.

f 4,— per jaar. Losse nummers f 0,25.

UITGAVE VAN DE N.V. UITGEVERS MIJ. DILIGENTIA, AMSTERDAM

Postgirorekening 136400 — Bankrekening Twentsche Bank

1/4 Eeuw keuringswerk

KEMA jubileert

door A. Fein

De jaren onmiddellijk na de eerste wereldoorlog waren voor de Nederlandse electriciteitsvoorziening, waarmede tegen het einde van de 19e eeuw in de grote steden een begin was gemaakt, een periode van zeer sterke ontwikkeling. Grote hoeveelheden elektrische materialen waren toen nodig, zowel voor de installaties van de verbruikers als voor de centrales en de netten van de electriciteitsbedrijven. Onder deze omstandigheden werd al spoedig behoefte gevoeld aan een instituut, dat zich zou kunnen belasten met de beproeving van elektrische machines, toestellen en materialen alsmede met onderzoekingen op het gebied van de electriciteitsvoorziening. Aanvankelijk werd dit werk, toen nog van beperkte omvang, aan een bestaand lichaam, het Centraal Bureau der Vereniging van Directeuren van Electriciteitsbedrijven in Nederland, opgedragen. Dit beschikte niet over eigen laboratoria, maar verrichtte zijn werk in laboratoria van de Technische Hogeschool te Delft en van enkele grote electriciteitsbedrijven. Toen dit werk gunstige resultaten opleverde en vrij spoedig belangrijk in betekenis toenam, brak het inzicht baan, dat het diende te worden overgedragen aan een daartoe in het leven te roepen afzonderlijk lichaam, dat de beschikking over eigen laboratoria zou moeten hebben.

Aldus werd door de provincies en grote gemeenten, die in Nederland een electriciteitsbedrijf exploiteren of doen exploiteren, tezamen met enkele particuliere electriciteitsbedrijven, op 20 October 1927 de N.V. tot Keuring van Electrotechnische Materialen opgericht en werd

het eerste laboratorium van deze nieuwe vennootschap op 20 December 1927 te Arnhem door de minister van Waterstaat in bedrijf gesteld.

Ontwikkeling

Sindsdien heeft het werk van de KEMA zich in stijgende lijn ontwikkeld; reeds betrekkelijk spoedig bleek het wenselijk om te zien naar een nieuw terrein, waarop de vennootschap haar vleugelen verder zou kunnen uitslaan. Dit vraagstuk werd acuut, toen enkele jaren na de oprichting van de KEMA in Nederland de behoefte aan een kortsluitlaboratorium ten behoeve van de gezamenlijke electriciteitsbedrijven en de electrotechnische industrie ontstond. Reeds in 1931 kon de hand worden gelegd op een groot gedeelte van het landgoed De Brink, waarop de KEMA thans is gevestigd en nog vóór de tweede wereldoorlog ging ook het resterende gedeelte van dit landgoed in handen van de vennootschap over. Zij beschikt thans over een park met een oppervlakte van 21 ha, dat gelegenheid voor het onderbrengen van alle benodigde laboratoria en andere gebouwen biedt.

De verdere ontwikkeling van de laboratoria der KEMA en van het werk, dat daarin wordt verricht werd betrekkelijk kort daarna drastisch, maar gelukkig slechts tijdelijk, onderbroken door de tweede wereldoorlog. Tegen het einde van de oorlog werden de laboratoria ernstig beschadigd.

Doel en taak

Van den beginne af is het werk van de KEMA in de eerste plaats gebaseerd op de behoefte van

de Nederlandse electriciteitsbedrijven aan de mogelijkheid van keuring en onderzoek en aan specialisten voor de verschillende gebieden van onderzoek, die voor de electriciteitsvoorziening van belang zijn. Geleidelijk is de KEMA begonnen, in het bijzonder in haar kortsluitlaboratorium, werk voor anderen te doen, zoals regeeringsdiensten, de Nederlandse electrotechnische industrie en zelfs electriciteitsbedrijven en electrotechnische industrieën in andere landen. Tegenwoordig speelt dit werk naast dat voor de Nederlandse electriciteitsbedrijven een zeer belangrijke rol.

Het is niet gemakkelijk om in het kort een samenvatting te geven van de huidige taak van de KEMA. Ten aanzien van hetgeen door de vennootschap voor of namens de Nederlandse electriciteitsbedrijven wordt verricht, kunnen de hieronder omschreven vijf groepen van werkzaamheden worden onderscheiden.

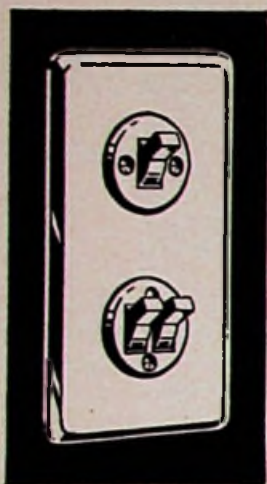
1. Beproeving en onderzoek van machines, toestellen en materialen, die door de electriciteitsbedrijven worden gebruikt, zoals turbogeneratoren, transformatoren, schakelmateriaal, kabels, isolatoren, motoren enz.

2. De beproeving van toestellen en materialen, die worden gebruikt in de installaties van de verbruikers, zoals leidingen en toebehoren, installatiematerialen, toestellen voor huishoudelijk en aanverwant gebruik, gloeilampen, gasontladinglampen, verlichtingsarmaturen e.d. Deze beproeving geschiedt namens de electriciteitsbedrijven, die in het algemeen verlangen, dat in de op hun netten aangesloten installaties slechts door de KEMA goedgekeurde materialen worden gebruikt.

Naar alle waarschijnlijkheid zal dit werk in de naaste toekomst door de vennootschap worden gedaan in opdracht van het Rijk, omdat de electriciteitswet de mogelijkheid heeft geopend, dat de regering de handel en het gebruik van niet-goedgekeurde elektrische toestellen en materialen verbiedt. Voor een aantal toestellen en materialen verleent de vennootschap het recht tot het gebruik van haar keuringsmerk; dit houdt in, dat deze toestellen en materialen door de KEMA regelmatig worden gecontroleerd. In dit verband is ook van belang het werk, dat in de KEMA-laboratoria wordt gedaan ten behoeve van de internationale samenwerking in het kader van de C.E.E. (International Commission on Rules for the Approval of Electrical Equip-

Het is en blijft

GARDY

die de toon aan geeft

- Precies in afwerking
- Superieur van kwaliteit
- Voortreffelijk van vorm

Uw waarborg voor een goed functionerende installatie

*Bezoekt onze stand in het
Bouwcentrum, Rotterdam.*

Inlichtingen worden gaarne verstrekt door

KAMPHUIJS & OOSTERBAAN N.V.

Tel. 33975 - AMSTERDAM - N.Z. Voorburgwal 286¹

Zelfs in normale uitvoering zijn ISOLITE-kasten tegen grote druk bestand. U hoeft dan ook niet te vrezen voor mechanische beschadiging. Wat Uw probleem ook is, ook voor de stevigheid van installatie-kasten geldt:

ISOLITE KASTEN BRENGEN UITKOMST

N.V. ELECTRO-METAAL, Den Haag

ELGRO C.V., Arnhem, Apeldoorn

Fa. W. HAAS, Heerlen

W. SCHURMAN N.V., Alkmaar

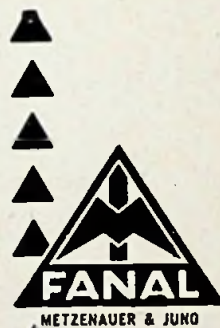
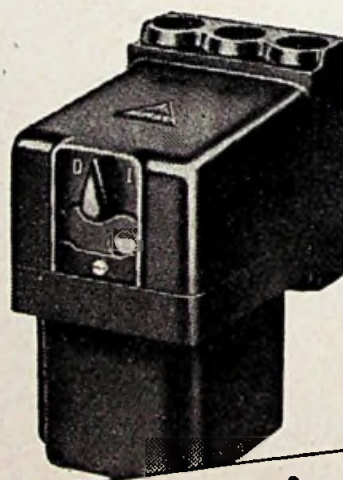
TEHAMA N.V., Leeuwarden, Groningen

v/h L. TERWAL, Amsterdam, Rotterdam, Maastricht

UW GROSSIER HEEFT ZE IN VOORRAAD

Importeur NEMA - Winschoten - Tel. 255

Fanal Universal 108
Afstand- of motorbeveiligingsschakelaar

*Uitvoerige brochure
op aanvraag verkrijgbaar*

▲ In lucht of olie
schakelend
▲ Evenals alle andere
Fanal-apparaten biedt
ook deze schakelaar
▲ U de hoogste
bedrijfszekerheid
▲

Fabrieksagent:

ELECTRO IMPORT

POSTBUS 60 • ZAANDAM • TEL. K 2980-2146

ment), die beoogt tot unificatie van voorschriften en beproeving in de landen van West- en Midden-Europa te geraken.

3. De controle op de ijking van kWh-meters en andere meetinrichtingen, die worden gebruikt voor de bepaling van de grootheden, die aan de verrekking voor de levering van elektrische energie ten grondslag worden gelegd.

In Nederland worden deze meters en verdere toestellen door de elektriciteitsbedrijven geijkt, die daartoe over ijklaboratoria beschikken. De KEMA is met de controle op de meerderheid van deze laboratoria belast. Deze controle betreft in de eerste plaats de inrichting van de laboratoria en de daarin toegepaste methoden. Voorts worden de in de laboratoria gebruikte standaardinstrumenten regelmatig geverifieerd en ten slotte wordt het resultaat van het werk in de laboratoria door steekproeven gecontroleerd.

4. De chemische dienst. Deze dienst beoogt het chemische werk, dat door de elektriciteitsbedrijven moet worden verricht, te ondersteunen. De hoofdonderwerpen op dit gebied zijn de behandeling van het ketelwater, de bepaling van de stookwaarde en andere eigenschappen van brandstof, de behandeling van olie voor isolatie- en smeerdoeleinden, alsmede corrosievraagstukken.

5. Algemene onderzoekingen, ontwikkelings- en researchwerk. Dit gebied is zeer omvangrijk en omvat enerzijds onderzoekingen ter plaatse in de centrales, onderstations en netten van de elektriciteitsbedrijven en anderzijds zeer uiteenlopend werk in de laboratoria van de vennootschap. Laatstgenoemd werk is dikwijls nauw verwant aan het reeds genoemde werk, maar een gedeelte hiervan is ook gewijd aan min of meer fundamentele research op electro-technisch en aanverwant gebied, waarvoor een speciaal speurwerkfonds is geschapen. Zoals hierboven reeds werd vermeld, heeft de KEMA haar activiteit niet beperkt tot de belangen van elektriciteitsvoorziening; integendeel, soortgelijk werk als onder 1 tot en met 5, voor wat de elektriciteitsbedrijven betreft, is omschreven, wordt door haar ook gedaan voor regeringsdiensten en industrieën.

Gebouwen en inrichting

De gebouwen van de KEMA zijn zodanig over het terrein verdeeld als met het oog op het te verrichten werk wenselijk bleek, waarbij het karakter van het oorspronkelijke park zoveel mogelijk is gehandhaafd. Het park bevat dan achttien gebouwen, die kunnen worden onderscheiden in gebouwen voor algemene doeleinden en laboratoria.

De gezamenlijke inhoud van de gebouwen belooft 92 000 m³. Sinds 1945 werd in totaal een bedrag van 7,3 miljoen gulden geïnvesteerd; vóór die tijd werd voor aankoop van terrein, stichting van gebouwen en uitrusting van laboratoria nog ca. 2,6 miljoen gulden besteed.

Wanneer een bezoeker het terrein door de hoofdingang betreedt, valt zijn oog aanstonds op de lichtmast die op het hoofdplein is geplaatst en die de zinvolle spreuk „Onderzoek brengt licht“ draagt.

Het kantoorgebouw bevat een tweetal representatieve lokaliteiten, nl. de vergaderzalen voor de algemene vergadering van aandeelhouders, resp. het college van commissarissen en verder de nodige vertrekken voor de huisvesting van de

directie, de afdelingschefs en overige leden van de staf, een bibliotheek een tweetal ruime tekenkamers, een correspondentie-afdeling, de administratie, archieftruimten en vertrekken voor reproductiewerkzaamheden.

De laboratoria

Het kortsluitlaboratorium is, zoals zijn naam tot uitdrukking brengt, ingericht voor het doen van kortsluitproeven met groot vermogen. Wij noemen: proeven omtrent het in- en afschakelvermogen van schakelaars, proeven omtrent het onderbrekingsvermogen van smeltveiligheden, de beproeving van transformatoren, smoorpoelen e.d. ten aanzien van electro-dynamische en thermische kortsluitvastheid. Het biedt de mogelijkheid tot het doen van wisselstroomkortsluitproeven met een vermogen tot 1200 MVA (symmetrisch draaistroomvermogen volgens IEC-publicatie 56) bij spanningen tot 100 kV voor driefasen proeven en tot 200 kV voor eenfasen proeven. Daarenboven kunnen gelijkstroomproeven worden gedaan met stromen tot 37 kA bij spanningen tot 800 V en met stromen tot 18,5 kA bij spanningen tot 1600 V.

Het laboratorium bestaat uit vier afzonderlijke gebouwen, nl. het machinegebouw, het beproevingsgebouw, het commandogebouw en het oliehuysje.

Het hoogspanningslaboratorium is geoutilleerd voor wisselstroomproeven tot 525 kV, voor stootspanningsproeven tot 2700 kV, voor stootstroomproeven tot 35 kA bij een 15/30 sec golf en voor gelijkstroomproeven tot 400 kV.

Het algemene laboratoriumgebouw huisvest de laboratoria, die zich bezig houden met de beproeving van en het onderzoek omtrent allerlei toestellen en materialen voor zover daartoe noch een zeer groot vermogen noch een zeer hoge spanning nodig is, en voorts enkele laboratoria die zich met speciale onderwerpen bezig houden.

Eén der laboratoria houdt zich bezig met het onderzoek van installatie-materiaal, zoals schakelaars, stopcontacten, lamphouders, smeltveiligheden, laagspanningsschakelmateriaal e.d., alsmede van leidingen en toebehoren. Dit laboratorium is gekarakteriseerd door het grote aantal speciale beproevings toestellen.

Een soortgelijk laboratorium is dat voor het

onderzoek van toestellen voor huishoudelijk en aanverwant gebruik, zoals elektrische kook- en verwarmingstoestellen, koelkasten, stofzuigers enz.

Het derde laboratorium is bestemd voor licht-technisch-onderzoek, dat zich o.a. bezig houdt met de beproeving van gloeilampen, fluorescencielampen, verlichtingsarmaturen enz.

Een ander laboratorium is gespecialiseerd op de beproeving van accumulatoren en droge batterijen en op onderzoekingen omtrent problemen, die samenhangen met de vervaardiging en het gebruik van deze electro-chemische energiebronnen.

Het meterijklaboratorium is uitgerust voor de ijking van alle typen van instrumenten, weerstanden, condensatoren en inductiespoelen en voor onderzoekingen omtrent kWh-meters en toebehoren, relais voor netbeveiliging e.d.

Een volgend laboratorium houdt zich bezig met onderzoekingen op het gebied van de toonen radiofrequentie. Bovendien ontwerpt en vervaardigt dit laboratorium alle bijzondere elektronische inrichtingen, die de andere laboratoria voor hun werk nodig hebben.

Voorts is er nog een laboratorium voor het onderzoek van motoren en het doen van proeven met grote stromen bij lage spanningen en een laboratorium voor electrowarmte, dat zich o.a. bezig houdt met de verschijnselen in elektrische ovens en de aanpassing van deze ovens aan industriële processen, de verwarming door infrarode stralen en andere vraagstukken op dit gebied.

Het natuur- en scheikundig laboratorium wordt voor de ene helft gebruikt voor scheikundig werk en voor de andere helft voor fysisch researchwerk dat verband houdt met de productie, transmissie en toepassing van elektrische energie.

Tenslotte is er nog een laboratorium, waarin algemeen chemisch researchwerk wordt gedaan.

Hier bestrijkt men het gebied der kernphysica, dat van grote betekenis voor de productie van elektrische energie kan worden. O.a. wordt er gewerkt aan het probleem van de invloed die neutronen of splijtingsproducten van uraniumkernen op de materie kunnen hebben.

Interieur van het laboratorium voor onderzoek van huishoudelijke toestellen.

Een keur van Electrotechnisch Installatie-Materiaal.

- * Verdeelkasten, schakelkasten enz. In gietijzer en bakeliet.
- * Kastenbatterijen. In gietijzer en bakeliet.
- * Vertegenwoordiger E.M.F. Electromotoren.
- * Import draad en kabel.
- * Vertegenwoordiger Van Wijk & Visser.
- * Automatisch Schakelmateriaal.
- * Electrische Huishoudelijke Apparaten.
- * Alles op het gebied der Electro-Technische Installatie-Materialen.

**Korte Levertijden.
Vraagt Offerte.**

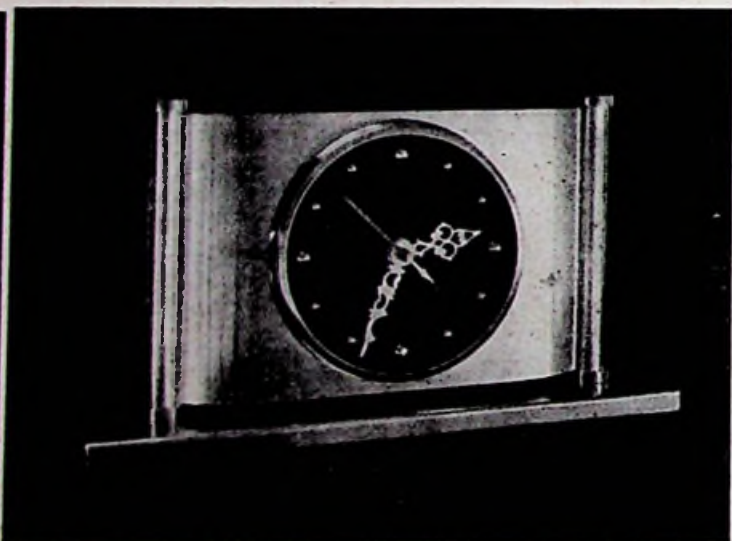
ELECTRO METAAL

Den Haag - Piet Heinstr. 102 *A. Co. Rijn* Telefoon 334366

Weg! met
losgetrilde contacten
(gevaar voor sluiting)
kapotte contactstoppen
(gevaar voor aanraking)

Neemt een
DRAKA-flex contactstop

N.V. Hollandsche Draad- en Kabelfabr., Amsterdam

Electrische klokken

Fabrikant van deze klokken

• met universeel
• uurwerk

• 220 - 110 VOLT

Met

ELECTRO RADIO MERCUUR

bereikt U de voor Uw artikelen

★ **direct geïnteresseerden**

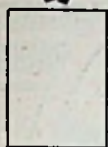
**J.E. STORK
VENTILATOREN**

de Beste

DEN HAAG

JUNOSTRAAT 35 • TELEFOON 772223

TECHNISCHE VRAGENBUS

Weide-afrostering

Vraag: In onze gemeente zijn verschillende lichtnet weide-afrosterings-apparaten geplaatst, die erg storend voor de radio-luisteraars zijn. Daar enkele klanten ons gevraagd hebben of dit ook verholpen kan worden, zouden wij gaarne van u vernemen, of u hier ook een goede oplossing voor weet.

Antwoord: Wanneer een weide-afrosteringsinstallatie (schrikdraad) vonkende contacten bevat is een hinderlijke radiostoring mogelijk. Een ontstekingscondensator is echter niet op een willekeurig afrosteringsapparaat aan te brengen, zonder dat de mogelijkheid bestaat, dat de spanningsstoten aanzienlijk lager worden en de inrichting dus ondoelmatiger wordt.

Het is niet zonder meer te beoordelen, of een ontstoringsfilter afdoende zal werken. Treedt de storing alleen dicht bij het apparaat op, dan is een ontstoringsfilter stellig doelmatig, maar wanneer de storing bijv. op 0,5 km van het apparaat ook nog optreedt, zal een ontstoringsfilter in combinatie met een gerichte antenne moeten worden gebruikt.

Beveiliging dipool-antennes.

Vraag: Er komen hoe langer hoe meer radio-toestellen met U.K.G. en F.M. en de daarbij te plaatsen dipool-antennes in gebruik. Hoe kan men deze dipool-antennes tegen bliksem beveiligen? Kunt u ons tevens opgeven, welke doorsnede de afvoerdraad naar aarde zou moeten hebben als zo'n antenne (bijna automatisch) als bliksemafleider gaat fungeren?

Antwoord: Hierbij merken wij op, dat een dipool-antenne ongeveer evenveel kans op blikseminslag heeft als een gewone antenne en dat dus dezelfde veiligheidsmaatregelen moeten worden genomen. Deze bestaan in de praktijk meestal uit een schakelaar, waarmee het toestel van de antenne kan worden gescheiden, waarbij dan de antenne veelal met aarde wordt verbonden. Deze maatregelen hebben bij dipool-antennes hetzelfde effect als bij gewone antennes, nl. dat het toestel redelijk is beveiligd, dat de antenne toevoerleiding bij inslag in de antenne vrijwel zeker naar de bliksem is en dat de bescherming van het gebouw, waarop de antenne is aangebracht, in elk geval onvoldoende is. Wil men zijn antenne combineren met een bliksem-afleider, dan moet men de gehele antenne dus aan de voorschriften voor een bliksem-afleider laten voldoen. Dit komt in het algemeen op een veel grotere draaddikte neer. Bovendien moet de afleiding naar aarde, dus de eigenlijke aarding, ook aan betrekkelijk hoge eisen voldoen. Verder is het zeer de vraag of de plaats, die het geschiktste is voor de bliksem-afleider dit ook is voor de antenne. Er zijn dus nog wel enige moeilijkheden aan dit probleem verbonden, die echter niet in het algemeen zijn op te lossen, maar in bepaalde gunstige gevallen wel.

Tenslotte wijzen wij erop, dat een goede beveiliging van het toestel, ook wanneer men de antenne niet van een omschakelaar voorziet, mogelijk is met een overspanningsbrug naar aarde. Dit is echter reeds een betrekkelijk kostbaar onderdeel, zodat wij ook deze oplossing, waarbij dus de aardleiding wel aan alle eisen moet voldoen, niet zonder meer kunnen aanraden. Men ga zelf naar beurs en omstandigheden te rade.

Schakeling kleine motoren.

Met belangstelling hebben wij het artikel van de heer A. Dijkstra over automatische schakelaars gelezen.

U geeft de Dahlander schakeling aan voor motoren met 2 toeren-tallen. Wij moeten een motor aansluiten met resp. 245 en 3000 toeren; in het eerste geval ontwikkelt hij 2 pk en in het andere 10 pk. Volgens de geldende voorschriften moet de 10 pk met sterddriehoek ingeschakeld worden. Bij 245 toeren moet de motor zowel linksom als rechtsom kunnen lopen d.w.z. 5 min links om en dan 5 min rechtsom; deze overschakeling dient automatisch te zijn. Kunt u ons helpen aan een schema dat aan de bovenstaande eisen voldoet?

Antwoord: Een motor met een Dahlander-wikkeling kan niet met sterddriehoek geschakeld worden, omdat niet alle einden van de spoelen naar het klemmenbord van de motor uitgevoerd worden. Heeft de motor dus toch een Dahlander-wikkeling, dan moet aan het Energiebedrijf gevraagd worden om direct te mogen inschakelen.

Het is ook mogelijk dat de motor twee gescheiden wikkelingen heeft, dan is sterddriehoek-schakeling, eventueel met controller, mogelijk.

Een automatische sterddriehoekcontroller is echter zeer kostbaar, zodat ook hiervoor het vragen van ontheffing bij het Energiebedrijf wel gewenst is, aangezien het vermogen klein is. In principe komt een dergelijke controller overeen met een automatisch rotoraanzetapparaat voor sleep-ringmotoren.

Resumerende de werkwijze der machine:

Indien men de drukknop indrukt moet de motor afwisselend links en rechtsom gaan lopen met 245 toeren. Drukt men op de tweede drukknop, dan moet de machine stoppen. Het moet zó zijn, dat de machine pas ingeschakeld kan worden op 3000 toeren 10 pk als hij stilstaat, zodat niet als hij net 245 toeren linksom draait, hij plotseling rechtsom kan gaan draaien. Staat hij stil, dan drukt men op drukknop 3 en de machine gaat rechtsom 3000 toeren lopen, automatisch sterddriehoek schakelend.

Tijdcontrôle-apparaat.

Vraag: Voor een bepaald doel hebben wij nodig een contrôle-apparaat, dat tussen een elektrisch apparaat en het net (220 volt) ingeschakeld kan worden en dat registreert de tijd dat er door het betreffende apparaat stroom wordt afgenomen, bijv. doordat op een papieren schijf met tijd-indeling door een pennetje een streep gezet wordt.

Gaarne zouden wij van u vernemen of u ons kunt mededelen wie een dergelijke apparaat fabriceert of ons event. zou kunnen leveren.

Als antwoord konden wij, na aanvraag bij een aantal fabrieken, een tweetal leveranciers opgeven: Electrostoom en Electrofact.

MEDEDELING VAN DE NEDERLANDSE ELECTROTECHNISCHE WINKELIERS ORGANISATIE

Electrische huishoudnaaimachines

Opleiding voor „verlicht” examen

Na jarenlang moeizaam onderhandelen is het tot een wijziging gekomen van de Vestigingsbesluiten Kleinhandel in Naaimachines 1944 alsmede dat van de Electrotechnische Bedrijven 1949. Deze wijzigingen zijn bekend gemaakt in de Staatsbladen nrs. 402 en 403, dd. 22 Juli 1952.

Dit betekent, dat de kleinhandelaar in electrotechnisch materieel en electrotechnische verbruikstoestellen thans in staat is, de electrische huishoudnaaimachine te verhandelen, wanneer hij een zogenaamd „verlicht” examen heeft afgelegd.

Hiertoe is een opleiding ontworpen, welke 3 maanden duurt en bestaat uit maximum 10 schriftelijke en 6 mondelinge lessen. Allen, die thans rechtmatig gevestigd zijn voor de detailhandel in electrische artikelen, alsmede zij die zich in de toekomst rechtmatig vestigen, kunnen aan deze cursus deelnemen.

De kosten van deze cursus zijn zeer laag gehouden, waardoor het cursusgeld f 45,- zal bedragen. November a.s. vangt de eerste cursus aan. Voor deelname kunt u zich wenden tot het Koninklijk Nederlands Technicum, P.B.N.A., afdeling Electrotechniek, te Arnhem, Velperbuitensingel 6.

Uitdrukkelijk maken wij u erop attent, dat deze cursus uitsluitend de electrische huishoudnaaimachine betreft en dus niets te maken heeft met de gewone handnaaimachine of industriemachines.

Gezien de belangstelling, die er de laatste tijd van de zijde van de electrowinkelier voor dit artikel bestond, twijfelen wij er niet aan, of deze eerste cursus zal reeds een succes worden.

(Einde Newo-nieuws)

ELECTRO-IRONICA

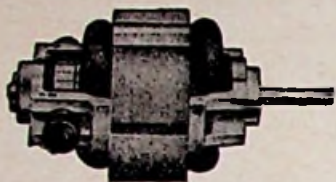
„Komt U binnen! Een stofzuiger-demonstratie komt mij buitengewoon goed gelegen.”

INDUSTRIE LIP

biedt aan

MICRO-MOTO Reductors (synchronisch en asynchronisch)
(vallen pas bij groot-koppel uit de pas)
Alle snelheden vanaf 600 omw./min tot 1 omw. in 7 dagen
Anemometer voor kolenmijnen en voor metingen van
hoeveelheid doorgestroomde lucht.
Draaiende platen voor etalages.

Verkoopkantoren voor de
Benelux-landen:
Fabre et Trempont S.P.R.L.
24, rue des Fripiers, Brussel,
Telefoon 17.98.78

HELAF Electro-Apparatenfabriek en Handelmij.,
Oude Singel 238, Leiden - tel. (K 1710) - 26792

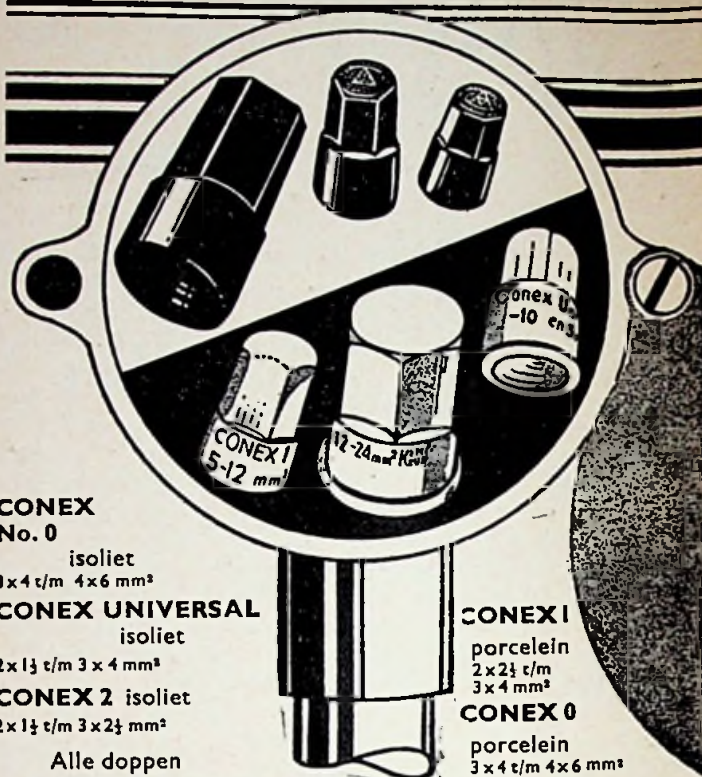
INDUSTRIE-STOPCONTACTEN EN SCHAKELMATERIAAL:
10, 15, 25, 60, 100, 200, 400, 600, 1000, 2000 Amp., in gietijzer
en silumin, gezeerd en ongezeerd (steatiet- en pertinax-isolatie-
blokken, ook los leverbaar). Onze Wandcontactdozen, Stekkers,
Koppeldozen etc. zijn **UITWISSELBAAR** met **Walther, Socome,**
Hazemeyer, Czecho-Mikulka, Aeg, Din, Carl Kalde, Busch-
Jaeger, Wilhelm Berg, Raettig-Kehr etc. (o.a. 26 types passend
op HH!) Ons programma is driemaal groter dan dat van enige
concurrent; onze prijzen zijn bruto en netto lager.

Elke bona fide grossier voert ons merk.

Installateurs, doet uw voordeel: Vraagt ons om toezending van
onze geïllustreerde prijscourant en/of monsters. Wie het **HELAF-**
programma kent, koopt geen andere krachtstopcontacten meer!

In elke lasdoos behoren
CONEX-LASDOPPEN

BOLREK

CONEX
No. 0isoliet
3x4 t/m 4x6 mm²**CONEX UNIVERSAL**

isoliet

2x1½ t/m 3x4 mm²**CONEX 2** isoliet2x1½ t/m 3x2½ mm²

Alle doppen
met **KEMA-KEUR**

CONEX Iporcelein
2x2½ t/m
3x4 mm²**CONEX 0**porcelein
3x4 t/m 4x6 mm²**CONEX UNIVERSAL,**porcelein
2x1½ t/m 3x4 mm²**CONEX „Lascht overal - Past overal”**

FABRIKAAT:

VOORRADIG BIJ UW GROSSIER

N.V. RAMIE UNION - ENSCHEDE**EEN BUSCH-JAEGER-SCHAKELAAR****EEN KWALITEITS-SCHAKELAAR**

A 103

Dit van ouds bekende materiaal wordt geleverd door:

W. HELMS
W. HELMS
N. V. INGENIEURBUREAU DOORMAN
BRINKMAN & GERMEERAAD N. V.
W. HAAS
ANT. KANDORP
N. V. ELECTRO OFFA
J. R. BUSBROEK
ROOD & KAHLÉ
GEBR. van d. VEEN
N. V. SCHOLTEN'S HANDELSMAATSCHAPPIJ
N. V. GEMA
H. C. J. VRIEDENBURG

Amersfoort
Deventer
Rotterdam
Enschede
Heerlen
Roermond
Venlo
Zwolle
Bergen op Zoom
Leeuwarden
Hoorn
Groningen
Hengelo
Nieuwstraat 17
Walstraat 17-19
Mauritsweg 59
Walstraat 35
Kempkensweg 3
Venloseweg 4
Straalzeweg 37-39
Kemperstraat 9
Patterstraat 40
Grate Kerkstraat 15
Nieuwstraat 15
Oude Boteringstraat 57
Willemstraat 63

SUPERKWALITEIT**ELEC. AUT. STRIJKIJZERS**

normaal- en vederlicht

en

ELEC. WAFELIJZERS

zijn

IDEALE GESCHENKEN

voor de a.s.

FEESTDAGENals er **NOVA** op staat

geen klachten

nooit remplace

geen fabrieksfiliaal alleen levering
via Uw NOVA Grossier

AGENTEN VOOR NEDERLAND:

N.V. Handelmij. C. B. A. TAK

AMSTERDAM - Keizersgracht 456

Telefoon 35514-57865

Firato 1952

Interessante Expositie en Beurs

Het Amsterdamse Bellevue-gebouw aan de Leidsekade heeft enkele dagen gestaan in het teken van radio- en electronentechniek; juister gezegd: is gevuld geweest met radio-, magnetofoon- en recordergeluiden. De Fiar had op het gebouw beslag gelegd om er onder te brengen de Firato 1952; de welhaast befaamd geworden tentoonstelling van radiotoestellen, onderdelen, aanverwante en electronische apparatuur.

Toen in 1950 deze Firato een bescheiden begin maakte, bleek al spoedig dat het idee goed geweest was. Het sloeg in, zowel bij vakgenoten als bij het publiek, en deze derde Firato is dan ook een stevige en gezonde voortzetting van dit schuchtere begin geworden.

Belangstelling van publiek

Stevig en gezond, we menen dat ieder die de tentoonstelling bezocht, deze woorden zal onderschrijven. En er waren er velen die ze bezochten; dit bleek reeds de allereerste dag (een Zaterdag nog wel) toen tot vlak bij elf uur 's avonds een opgewekte geest in de twee grote zalen heerste. Zaken werden er niet gedaan, want de avonduren waren bestemd voor het publiek - en we kunnen niet anders zeggen dan dat dit uiterst goed gezien was van het bestuur.

Want natuurlijk hebben de leden van de Fiar als importeurs en agenten, er belang bij dat de detailhandel bij hen koopt (en op deze Firato kon de vakman te kust en te keur alles aanschaffen), maar uiteindelijk zal die detaillist er weinig voor gevoelen, zijn zaak vol te zetten, als het publiek niet afneemt. Zowel vakgenoot als publiek moet dus weten welke snufjes er zijn - de moeilijkheid om beiden tegelijk toegang te verlenen waardoor de beurs een te gemengd karakter krijgt, werd o.i. door dit gesplitst bezoek voortreffelijk opgelost.

Hier is een idee van gezamenlijke belangenbehartiging verwerkelijkt, dat beslist navolging verdient.

Deze werkwijze zal voor de exposanten -naar wij veronderstellen- in dubbele mate aantrekkelijk geweest zijn, omdat men inderdaad iets „te bieden" had. Juist de toepassing der electronica in de geluidsweergave-techniek immers stelt ons in de tegenwoordige tijd voor welhaast onbegrensde mogelijkheden. En al komen er niet elke dag fundamenteel nieuwe apparaten op de markt, wij konden duidelijk constateren dat het voor de standhouders in doorsnee een aangename bezigheid was, het belangstellende publiek voor te lichten over de vele kleine en grote verbeteringen welke in de nieuwste producten verwerkt waren.

Men hoefde niet met de armen over elkaar te blijven zitten, men had inderdaad iets wat de belangstelling van de bezoekers verdiende. En, het kan geconstateerd worden, die belangstelling ook trok; bij de meeste stands was een zeer grote interesse van grote groepen bezoekers. Hetgeen in meerdere opzichten belangrijk moet geacht worden. Immers, sinds het begin van de radio-

techniek is het moeilijk te schatten, wat deze techniek aan het amateurisme te danken heeft. Wel kan gezegd worden dat dit enorm veel is; zonder amateurisme zou de radiotechniek waarschijnlijk nog niet zo ver zijn als ze nu is.

Naast deze verheugende belangstelling van de zijde van het publiek stond een even grote belangstelling van de handel. Hoewel de Zaterdag en Zondag voor het publiek bestemd waren, lieten toch veel handelaren zich niet de gelegenheid ontnemen, ook zo spoedig mogelijk met alle producten kennis te maken; later in de week geschiedde dit uiteraard intensiever en werden er meer zaken gedaan. Als het publiek eenmaal geïnteresseerd is, zal een verstandig handelaar niet achter blijven.

En tot wie dit jaar nog geen tijd of lust had om te gaan kijken, kunnen we alleen zeggen: ga het volgend jaar zeker; het is in uw eigen belang!

Toenemend aantal exposanten

Wat voor het bestuur tenslotte het voornaamste is: blijft er belangstelling bij de exposanten bestaan? Per saldo komt niemand een stand huren en alle verdere onkosten maken, wanneer er geen resultaat, in de vorm van vergroting afzet, van te merken valt. Zelfs de trouwste Fiar-leden blijven hun goede geld niet uitgeven als ze er niets voor terug krijgen.

Dit nu blijkt voor de organisatoren het meest verheugende: dat er zich geen exposanten terug trekken, doch wel steeds meer bij komen.

Deze derde Firato, waarvoor twee grote zalen van Bellevue nodig waren, telde niet minder dan veertig exposanten. En de lijst van artikelen-

groepen waarmee geëxposeerd werd, bedroeg in de catalogus veertien hele pagina's! Wanneer men daarbij in overweging neemt dat dit slechts aanduidingen van groepen zijn, en in elke artikelen-groep uiteraard nog weer heel wat variaties waren, valt vanzelf te berekenen dat er een enorm aantal producten aanwezig waren.

Het is dan ook geheel onmogelijk, ook maar enigszins volledig te beschrijven wat er allemaal te zien was. Enkele meer dan gewoon-interessante producten willen we noemen, waarmee niet gezegd is dat de overige niet interessant waren; alleen dat alles vermelden, uitgesloten was.

Daar was allereerst een heus onderdeel van de atoomsplittingsinstallatie: een Megistor weerstandje van 10^{13} ohm, dat vooral curiositeits-halve getoond werd. Voor aanschaf immers heeft men toestemming van de Engelse en van de Nederlandse regering nodig.

Radio, t.v. en aanverwanten

Er waren regelbare potentiometers en resistors van een perfectie welke wel niet meer te overtreffen geleken.

Auto-antennes in zeer verscheiden uitvoeringen, waarvan een zelfs geheel automatisch uit- en inschuift als de autoradio aan- of uitgeschakeld wordt.

Voor televisieliefhebbers waren er mast-antennes voor drie golfbereiken, welke tevens voor f.m. en u.k. ontvangst geschikt zijn. Bovendien zagen we antennes voor gezamenlijke ontvangsten van ettelijke radiotoestellen gezamenlijk.

Ook kon men een ringantenne kiezen, eveneens voor f.m. instelbaar - er wordt door de handel inderdaad zeer sterk rekening gehouden met de komst van f.m. in ons radiobestel. Handig was eveneens een inschuifbare kofferantenne welke ons getoond werd met gerechtvaardigde trots.

Moeten we, sprekend over deze antenne's, nog vermelden dat er met grote belangstelling uitgezien werd naar de grootbeeld televisie ontvangst welke voor Dinsdagavond in het vooruitzicht gesteld werd?

(Vervolg zie blz. 447)

Gedeeltelijk overzicht van de tentoonstellingshal

N.V. v.h. CLAESSEN & Co.

AMSTERDAM - SINGEL 162-164

ALMELO - APELDOORN - DOETINCHEM - GRONINGEN - ROTTERDAM - SITTARD

Het nieuwe adres van ons filiaal te ROTTERDAM is:

EENDRACHTSSTRAAT 100.

Telefonisch bereikbaar onder K 1800-27881.

REFORM ELECTRICHE APPARATEN

Strijkijzers (huishoud- en textielmodel)

J. LENSEN

huishoudijzer f. 12.90

LAAN VAN HAAGVLIET 7
VOORBURG, TEL. 778663

Servis

De nieuwe metalen was-
machine met elektrische
wringers.

Door onze
onderhoudsdienst
kunnen wij Uw cliën-
ten en U een bliksem-
snelle service geven.

Servis-Service
is 100% service!

Vraagt toezending van de
brochure „Servis“
(rond model)
of „Servis de Luxe“
(vierkant mod.)

N.V. „THABUR“

Industriele en Technische Handelsmij.
Zuilingstraat 22-24 - Telefoon 184650
DEN HAAG

NIJKERKS' RADIO N.V.

Warmoesstraat 94 - Telefoon 36883
AMSTERDAM

„VONKA“ AMSTERDAM-C.

Rapenburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfonteinen,
schijnwerpers (ook met
natrium- en kwiklampen),
motoren enz.

voor

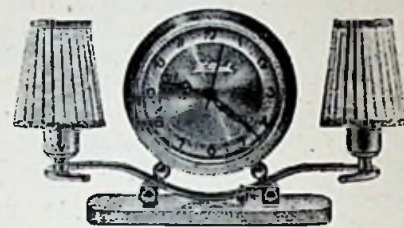
**ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT**

k.W.h.meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen
Registrerende en aanwijzende Volt-
Ampère-Watt-Cos ϕ - en freq. meters.
Draaiveld-richting-aanwijzers.
Gecombineerde Volt- en Ampèremeters
in draagbare uitvoering.
Krukinductoren.
Aardingsweerstandsmeters.

Meterfabriek - Dordrecht

HILBINK'S ELECTRISCHE KLOKKEN

Meer dan 40 modellen

in koper, hout, modern smeedwerk,
bakeliet, steen en glas

VASTGESTELDE BRUTOPRIJZEN

Ook levering van alle onderdelen o. a. losse uurwerken
(compleet met wijzers en stofkap)

Tevens import uit Engeland der bekende
METAMEC-klokken en -wekkers

Vraagt reizigersbezoek

ELECTROTECHN. HANDELSONDERN.

B. HILBINK

Kloveniersburgwal 70, AMSTERDAM C., Tel. 48126

Tevens fraaie collectie lampekappen en
verlichtingsartikelen

PUBLICITEIT IN ELECTRO RADIO MERCUUR

is een goede investering die rente afwerpt!

Doe als ik
strijk met KALORIK

DYNALUX 52

1,2 kg.

f 32,50

Levering via de groothandel

KALORIK

PRINSENGRACHT 482 - AMSTERDAM

Wij hebben draad voor elk doel - wikkeldraad,
montagedraad, rijwiel- en automobielkabel, tele-
foon- en microfoonkoord, litzedraad, podurdraad...

Kortom: wat voor draad U ook nodig mocht
hebben -

Pope maakt het!

Vraag alle gewenste inlichtingen aan
onze alleenverteenwoordiger voor Nederland.
Zij zal U graag met raad en d-raad bijstaan.

TECHNISCHE HANDELONDERNEMING

„ROMAL“

Plomperegracht 12 - Utrecht - Telefoon 14393

N.V. POPE'S DRAAD- EN LAMPENFABRIEKEN VENLO - HOLLAND

5684

(Vervolg van blz. 445.)

Recording

Op het terrein van geluidswaergave was er uiteraard ook een rijke variatie in goede en betere apparaten: wire- en tape-recorders, magnetofoons, hulpmiddelen om van uw radio een magnetfoon en van een gramfoon een bandrecorder te maken - alles in uitgebalanceerde perfectie. Wist u dat er reeds recorders in omloop zijn, niet groter dan $17 \times 11 \times 3,5$ cm?

Als een nieuwigheid op het gebied van bandrecorders valt te vermelden een taperecorder voor opname op twee bandsporen tegelijkertijd, ieder met een afzonderlijke versterker, bruikbaar voor stereofonische waergave of voor medische doeleinden: een versterker met microfoon wordt ingeschakeld voor de patiënt en de andere voor de arts, die zijn commentaar geeft. Beide bandsporen kunnen door de twee versterkers met twee afzonderlijke luidsprekers of telefoons worden waergegeven.

Tevens was er een bandrecorder met een band zonder eind, die dus bepaalde mededelingen of muziek steeds herhaalt (speelduur 4 à 8 minuten); doelmatig bijv. voor mededelingen op vlieghavens.

De „wandellende” batterij-taperecorder was aanwezig.

Voor amateurs met beperkte geldmiddelen zijn er ook zgn. „opzet-taperecorders” in grote verscheidenheid. Deze worden op een gram-

foonmotor geplaatst; met een speciale versterker of voorversterker kan men opnemen en waergeven. Opnamen duren 15 à 60 min.

Iedere firma zoekt naar wegen om de waergave zo zuiver en volmaakt mogelijk te maken, wat we in de diverse stands en demonstraties hoorden stemt wel tot bewondering voor wie zich de gramfoon, resp. zelfs radio-„muziek” van nog slechts enkele jaren geleden kan herinneren.

Het heeft daarom niet veel zin, op alle namen en bijzonderheden in te gaan; ieder apparaat wedijvert met zijn soortgenoten in zuivere waergave bij eenvoudige bediening. Het wordt misschien zelfs wat moeilijk, momenteel een keuze te doen door de overvloed van prima toestellen en apparaten welke er beschikbaar komt. Onderdelen en hulpmiddelen zijn er in een aantal en een variatie ter beschikking dat ieder de waergave zo perfect mogelijk aan zijn smaak en voorkeur kan aanpassen.

Vermelden we tot slot nog dat op twee stands gelegenheid bestond, een oscillogram van uw eigen stem te zien en dat het toneel geheel gevuld was met een stand van technische literatuur die bewondering afdwong, dan blijkt wel dat wie deze Firato niet bezocht, per se ongelijk had, en reeds nu het voornemen moet maken, het volgend jaar beslist wel te gaan!

Inlichtingendienst

Wie is de importeur van de Easy wasmachines? Gaarne bericht aan de redactie van dit blad.

T
E
L
E
V
I
S
I
E
—
H
I
—
H
I

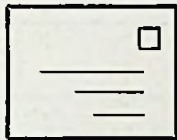
„En denk erom, dat jullie je netjes gedragen. De wedstrijd wordt door de televisie uitgezonden.”

De fabriek van elektrische apparaten v.h. F. Hazemeijer & Co had na de oorlog in Hengelo zelf gebrek aan werkkrachten. Daar er in de omgeving niet voldoende voorzien kon worden in dit tekort, werd de montageafdeling gevestigd te Emmercompascum.

Momenteel echter is het verkrijgen van werkkrachten in Hengelo geen probleem meer. Daarom heeft men, mede gezien bedrijfseconomische overwegingen, besloten de afzonderlijke montageafdeling te Emmercompascum op te heffen en weer naar Hengelo terug te brengen.

BRIEVEN

van

J. Lasdop

Bloemendalerveen,

10 October 1952

Amice.

Zoals je weet zegt het spreekwoord: „Grote gebeurtenissen werpen hun schaduw vooruit”. Zo'n schaduw kan zowel 'n goed als 'n kwaad voorteken zijn.

Toen verleden jaar de bevrijdingsfeesten in onze gemeente gevierd zouden worden, werd een deputatie van de alhier gevestigde installateurs uitgenodigd tot een bespreking met het bestuur van de organiserende vereniging. Dit bestuur moest zowel de versiering als de verlichting ontwerpen voor de historische gebouwen en grachten en pleinen. De uitnodiging werd aanvaard en enkele installateurs hebben de moeite genomen die bijeenkomst bij te wonen. Toen het agendapunt: Feestverlichting aan de orde kwam, bleek alras, dat e.e.a. groots van opzet was. Na ampele bespreking kwam het punt der financiën aan de beurt en toen bleek duidelijk, dat het bestuur van die vereniging er op uit was, het geld daar te zoeken, waar het in geen geval vandaan zou komen.

Wat was het geval? De commissie verzocht de J.H. Installateurs, de gehele verlichting gratis

aan te brengen, omdat de vereniging daar geen gelden voor beschikbaar kon stellen. De installateurs moesten dit dan maar als een reclame-stunt beschouwen.

Onnodig te verklaren, dat zij daar niet in traptten, doch het was voor de installateurs een koude douche, deze vraag te moeten horen. „Geen geld, geen liefde!” Het slot was, dat er toch een verlichting, zij 't dan een sobere, werd aangebracht, uitgevoerd door enkele installateurs. Tot zover dus een gewone zaak, waar niets tegen in te brengen was.

Wat doet zich echter thans voor? Volgend voorjaar wordt in een onzer randgemeenten een groots opgezette internationale tentoonstelling gehouden, welke ongetwijfeld tienduizenden bezoekers uit het buitenland zal trekken. Vanzelfsprekend zal die trek ook onze gemeente aandoen, alzo een unieke gelegenheid om als gemeente ons beste beentje voor te zetten. Nu kunnen ook wij eens tonen waartoe onze middenstandszaken in staat zijn. Dezelfde organiserende vereniging van verleden jaar heeft ook thans de touwtjes weer in handen en heeft plannen in haar mars, waarbij die van het vorig jaar kinderspel zijn. Ook de verlichting is wederom een zeer voorname factor en zal zeker de hoofdschotel van de versiering uitmaken.

Als men nu denkt, dat de plaatselijke installateurs met deze feestverlichting een aardig „kluisje” zullen hebben, is men er glad naast voorlopig. Uit hoofde van een andere functie is een der installateurs op de vergadering geweest van de organiserende vereniging, waar het verlichtingsplan besproken werd. Daar bleek overduidelijk, dat het bestuur de weigering der installateurs van het vorig jaar nog niet

vergeten was, en nu heeft zij alle plaatselijke installateurs eens fijn een hak kunnen zetten. Bij de aanwezigen was een installateur uit een andere provincie, die de opdracht voor het gehele verlichtingsplan zo goed als in z'n zak had. Alle plaatselijke installateurs waren stiltzwijgend gepasseerd. Dat ook de installateurs tot de belastingbetalers der gemeente behoren, werd niet overwogen, hetgeen toch wel gewenst was; temeer daar ook een behoorlijk bedrag door de Gemeente is beschikbaar gesteld. Een fel protest tegen dergelijke practijken is dan ook zeker op z'n plaats. Mogelijk is hier nog iets te redden, het is nog vroeg genoeg, omdat men er tijdig achter gekomen is. Ligt hier niet een taak weggelegd voor onze middenstandsvertegenwoordigers in de Gemeenteraad? Ook de werknemersvertegenwoordigers mogen zulks niet onaangeroerd laten.

Beter ten halve gekeerd, dan ten hele gedwaald!

De plaatselijke installateurs zijn voor 100% bij machte en ten volle bereid het gehele verlichtingsplan tegen normale prijzen uit te voeren. Daar behoeft men geen buitenstaander voor in te schakelen. Natuurlijk speelt dit drama zich niet in Bloemendalerveen af, doch historisch is het zeker. Zij die erbij betrokken zijn, weten dit goed genoeg. Laat men ingrijpen eer het te laat is!

Tot een volgende keer

J. Lasdop

MEDEDELINGEN VAN DE

**FEDERATIE VAN
ELECTROTECHNISCHE
WERKGEVERS
ORGANISATIES**

Secretariaat: Mauritskade 45,
's-Gravenhage, tel. 110585

Leerlingenstelsel wordt onderzocht

Commissie ingesteld

De Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen heeft ingesteld een Commissie van Onderzoek inzake het onderwijs volgens het leerlingenstelsel.

Aan de commissie is voorts ter onderzoek opgedragen:

- de kwalitatieve eisen welke in het algemeen voor het diploma leerlingenstelsel moeten worden gesteld;
- de criteria, waaraan de opleiding in het bedrijf moet voldoen;
- op welke wijze de vorming van opleiders in het bedrijf kan worden bevorderd;
- vorm en inhoud van het aanvullend onderwijs, in het bijzonder met het oog op de algemene vorming van de leerling en de aansluiting op de opleiding in het bedrijf;
- de eisen, welke moeten worden gesteld aan

het examen voor het diploma en de toelating daartoe;

f. de wenselijkheid van voortgezette opleidingen en speciale cursussen na het behalen van het diploma;

g. de regeling van leergelden en patroonsvergoedingen;

h. de samenwerking tussen school, leerlingenstelsel, bedrijfsleven en gewestelijke arbeidsbureaux;

i. de eisen, te stellen aan het toezicht;

j. de nomenclatuur van de vakrichtingen en beroepen, waartoe de opleiding met behulp van het leerlingenstelsel bekwaamt;

k. in het algemeen de maatregelen, welke een goede functionering van het leerlingenstelsel kunnen bevorderen.

Samenstelling der commissie

In de commissie zijn benoemd: tot lid en voorzitter: Ir. G. H. J. M. Moerkerk, inspecteur van het Nijverheidsonderwijs, 's-Gravenhage; tot leden: J. W. van den Akker, Utrecht; Ir. E. J. Baumann, Eindhoven; H. Bertelsmann, Utrecht; Dr. J. R. van Blom, Rotterdam; Drs. J. H. van Bockel, 's-Gravenhage; Mr. D. van Duyne, 's-Gravenhage; G. C. M. Hardebeck, 's-Gravenhage; Ir. J. Hardonk, Pijnacker; Drs. P. J. A. van Hegelsom, 's-Gravenhage; Ir. J. J. G. van Hoek, Leiden; R. J. Kok, Hilversum; Jhr. Mr. W. C. S. Laman Trip, Wassenaar; L. M. Leijgraaf, Tilburg; Drs. H. W. A. L. Loevendie, Tilburg; J. C. van Straaten jr., 's-Gravenhage; P. Tjeerdsma, Utrecht; Ir. F. C. M. Vogels, Amsterdam; P. de Vries, Amsterdam.

De ervaring van Centraal Beheer

In de Septemбераflevering van Centraal Beheer orgaan van de coöperatieve vereniging „Centraal Beheer”, worden enige mededelingen gedaan over de in de eerste twee maanden met de werkloosheidswet opgedane ervaringen. Vooropstellende, dat deze tijd te kort is om alreeds een oordeel uit te spreken, constateert het blad, dat de bedrijfsverenigingen, die hun administratie aan het gemeenschappelijk administratiekantoor hebben opgedragen, in staat zijn gebleken de eerste stoot op te vangen. Dit resultaat kon slechts met de uiterste inspanning worden bereikt. Vóór het inwerkingtreden der wet was voorzien, dat de toetsing van de aanspraken der werklozen aan de wet een tijdrovende en moeilijke arbeid zou blijken. In de praktijk zijn deze werkzaamheden nog moeilijker en bewerkelijker gebleken dan werd verwacht.

Teneinde te bereiken dat aan de verzekerden de grootst mogelijke zekerheid wordt gegarandeerd, dat beslissingen van de besturen der bedrijfsverenigingen voor de wachtgeld en werkloosheidsverzekering naar recht en billijkheid worden genomen, worden alle gevallen, waarin aan de hand van de wet en de voorschriften niet met zekerheid de juiste gedragslijn kan worden bepaald, voorgelegd aan zgn. kleine commissies, die zijn benoemd door en uit het bestuur van elke bedrijfsvereniging. Tevens worden al die gevallen aan het oordeel der kleine commissie onderworpen, waarin in verband met overtreding van de controle-voorschriften uitkering eventueel over een of meer dagen dient te worden geweigerd. Een belangrijke categorie gevallen,

HOLLANDSCHE INDUSTRIËLE- EN HANDELSONDERNEMING „Ewentra”

TELEFOON 3633
GIRO 249006

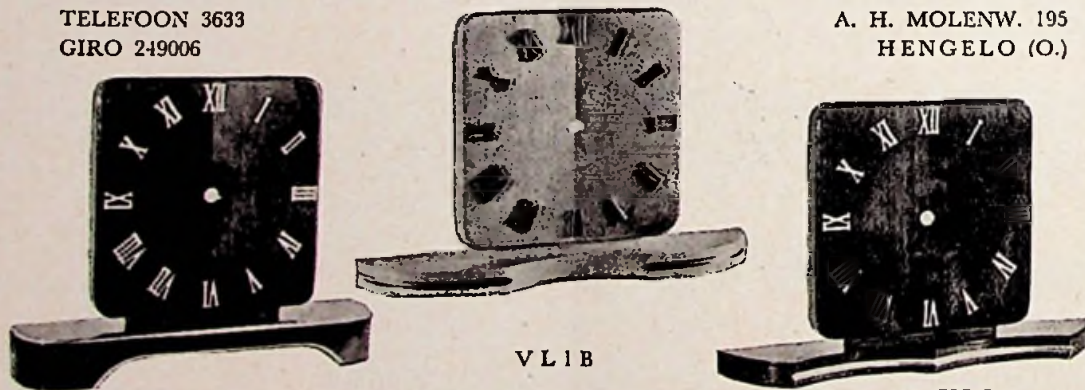
A. H. MOLENW. 195
HENGELO (O.)

Prijs f 10.— per stuk
netto - 6 stuks ver-
schillende modellen
franco - 12 stuks 5 %
korting.

De lichte kleuren zijn
blank berken, de don-
kere noten kleur en
beide met gouden bies.

Monster rembours

VH

VLIB

VL2

Voor Uw elektrische
uurwerken een goed-
kope en chique com-
binatie, pasklaar met
koperen cijfers opge-
plakt, afmeting plm.
25 x 20. Juist iets wat
Uw cliënt zoekt.

Groothandel HAKRO, Groningen heeft ze ook in voorraad voor de provincies Groningen, Friesland, Drenthe

UW BESTE LEVENSVZERZEKERING:

**ONZE ladders
en steigers.**

Vraagt onze prijescourant.

C. de Krüger

Buyskade 46, AMSTERDAM-W., Tel. 84010

Transformatoren

in iedere uitvoering en voor speciale doeleinden.

Wist U, dat wij óók Isoleer-Transformatoren en Veiligheids-Transformatoren leveren volgens eisen der Arbeids-Inspectie?

Ontsteek-transformatoren voor oliestook-installaties uit voorraad leverbaar.

Vraagt ons aan.

Wij zijn goedkoper.

**A.W.G. TRANSFORMATORENFABRIEK
VALKENSWAARD Tel. K 4991-2002**

WITTE KAT, KWALITEITSBATTERIJ

waarover de kleine commissies hun oordeel moeten geven zijn die gevallen, waarin het twijfelachtig is of de betrokkene al dan niet onvrijwillig werkloos is te achten en door eigen schuld of toedoen geen arbeid heeft behouden.

De taak van de Minister voor P.B.O.

Een K.B. van 25 September geeft een nadere omschrijving voor de taak van de Minister voor publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie, de heer A. C. de Bruijn.

Dit besluit bepaalt, dat tot de taak van de Minister behoort de zorg voor de bevordering van de totstandkoming van bedrijfslichamen als bedoeld in de wet op de bedrijfsorganisatie, met name productschappen, hoofdbedrijfschappen en bedrijfschappen.

Die taak omvat tevens de zorg voor de aangelegenheden betreffende de samenstelling en inrichting van deze lichamen. Daarnaast is de Minister voor publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie belast met de zorg voor de bevordering van de productiviteit in het gehele Nederlandse bedrijfsleven. Tenslotte behoort tot de taak van genoemde minister de zorg voor de bezitsvorming. Naast bovengenoemde taken zal de Minister voor de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie, in overleg met zijn ambtgenoot van economische zaken, een deel van de bemoeiingen met concrete kartelvraagstukken op zich nemen.

Drie miljoen verloren werkdagen in 1949

Uitkeringen ten bedrage van 44 miljoen

De Rijksverzekeringsbank is klaar gekomen met haar ongefallen-statistiek over het jaar 1949. In dat jaar zijn 387 924 Nederlandse werknemers het slachtoffer geweest van min of meer ernstige ongefallen. Het totaal aan uitkeringen (inclusief die van voorafgaande jaren) heeft toen ruim 44 miljoen gulden bedragen. Het aantal arbeidsdagen, dat tengevolge van de ongefallen in één jaar is verloren gegaan, is niet in het overzicht van de RVB opgenomen. Volgens deskundigen is een schatting van drie miljoen dagen aan de lage kant.

In 100 496 gevallen was slechts geneeskundige behandeling noodzakelijk. Zij hadden geen staking van de arbeid tot gevolg. Kortere dan zes weken duurde de genezing van 269 435 ongefallen. Langer dan genoemde termijn duurde het herstel van 17 581 ongefallen.

In 412 gevallen is de dood ingetreden als gevolg van 'n bedrijfsongeval. Ruim 90% van de getroffen waren dus binnen 6 weken genezen.

Aan de schadeloosstelling voor geneeskundige behandeling heeft de RVB in één jaar 6 miljoen gulden uitgegeven. De getroffen, die binnen zes weken van hun ongeval waren hersteld, hebben totaal aan uitkeringen een bedrag van 18½ miljoen gulden ontvangen. Voor de ernstiger gevallen heeft de RVB als voorlopige of blijvende rente een bedrag van 13½ miljoen gulden uitbetaald. Aan de nagelaten betrekkingen van de dodelijke slachtoffers (van 1949 en voorafgaande jaren) is totaal 5½ miljoen gulden uitgekeerd. Deze cijfers tezamen brengen het jaar-totaal op ruim 44 miljoen gulden, de bij afronden verwaarloosde bedragen inbegrepen.

Op 1 Januari van dit jaar waren er bij de RVB 22600 werknemers ingeschreven, aan wie -als

PRACTISCHE PRAATJES

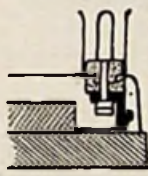
Defecte Strijkijzers

Een der populairste elektrische artikelen in huishouding en industrie is het strijkijzer. Tien-duizenden zijn er dagelijks in gebruik, zodat het geen bewondering behoeft te wekken, dat het repareren van dergelijke artikelen voor de doorsnee-instalateur een dagelijks voorkomende bezigheid is.

Nu doet zich in het algemeen hierbij de moeilijkheid voor, dat de verbindingen van het element met de contactstiften nogal eens sluiting veroorzaken met het gestel van het ijzer, waarbij dan het ijzer weer los gemaakt moet worden om het euvel te verhelpen.

Om dit in het vervolg te voorkomen bij die ijzers, welke wij in reparatie ontvangen, hebben wij de volgende oplossing gevonden, welke reeds enkele jaren door ons met succes wordt toegepast en waardoor ook de benodigde tijd voor reparatie tot een minimum beperkt blijft.

Volgens bijgaand schetsje zien we, dat aan de achterzijde van de kap een uitsparing is gemaakt welke afgedekt wordt door een los plaatje met twee metaalschroeven. Aan de stiften is een hoekvormig stukje koper bevestigd, voorzien van een metaalschroef voor bevestiging van de strip of draad van het element. Heeft men nu een strijkijzer van een nieuw element voorzien, of het bestaande element gerepareerd, dan kan men het ijzer geheel monteren en eerst daarna de verbinding van element en contactstiften

DOORSNEDE.

CENTREREND STRIJKIJZER.

aanbrengen. Door de opening in de kap heeft men dan controle op de verbindingen inzake eventuele sluiting met de kap. Wanneer men overtuigd is dat alles O.K. is, sluit men de opening met het plaatje af en het karwei is klaar. Deze gedachte hebben wij enkele jaren geleden reeds voorgelegd aan een fabrikant van strijkijzers, teneinde de constructie ook aan zijn artikelen in coëpassing te brengen. Bedoelde fabrikant was zó zelfverzekerd dat hij durfde verklaren, dat zijn strijkijzers nimmer gerepareerd behoeften te worden. Typerend echter is, dat juist zijn producten het grootste percentage van de door ons ter reparatie ontvangen strijkijzers uitmaakt.

Bescheidenheid is nog steeds een deugd en ook het fabriceren van elektrische strijkijzers is en blijft nog altijd mensenwerk. „S”

gevolg van een ongeval- een blijvende rente was toegekend. Dit aantal omvat de nog levende trekkers uit voorafgaande jaren.

(Einde Fewo-nieuws)

Open plaatsen

Per vak van 30 mm hoog bij 65 mm breed fl 5.—. Dubbel vak (60 mm hoog) fl 10.—. Voor administratie en expeditie van brieven onder nummer 40 cent extra, bewijsnummer 25 cent. Men gelieve het bedrag in te sluiten of per postwissel of postgiro 136 400 van N.V. Uitgevers Mij. Dilligentia, Kalverstraat 35, Amsterdam, vooruit te betalen. Teksten, bestemd voor deze rubriek, alsmede het verschuldigd bedrag, moeten ZATERDAGMORGEN (voor de verschijningsdatum v/h blad) in ons bezit zijn.

Door ontbreken van opvolger, in grote plaats, Westen van het land,

ter overname aangeboden:

Electro-Technisch Installatiebureau met winkel,

Voor flink vakman, erkend installateur, vele mogelijkheden en goed bestaan uit boeken aan te tonen.

Br. nr 1680 bur. v. d. blad.

Electr. techn. bur. vraagt

FLINKE KRACHT

install. diploma of E.T.S., bekend met install. werkzaamh. A'dam of omstr., Leiding kunnende geven aan ong. 12 man. br. nr. 1681 bur. v. d. blad

Erkend INSTALLATEUR leeft. 48 jr., gehuwd en P.G. zoekt met f 7 500,— à f 10 000,— deelname of overname. Discretie verzocht en verzekerd. Br. met uitv. gegevens onder nr 1682 bur. v.d.bl.

? Vraag en Aanbod !

Per vak van 30 mm hoog bij 65 mm breed fl 5.—. Dubbel vak (60 mm hoog) fl 10.—. Voor administratie en expeditie van brieven onder nummer 40 cent extra, bewijsnummer 25 cent. Men gelieve het bedrag in te sluiten of per postwissel of postgiro 136 400 van N.V. Uitgevers Mij. Dilligentia, Kalverstraat 35, Amsterdam, vooruit te betalen. Teksten, bestemd voor deze rubriek, alsmede het verschuldigd bedrag, moeten ZATERDAGMORGEN (voor de verschijningsdatum v/h blad) in ons bezit zijn.

Te koop gevraagd

Z.G. PHILIPS PRIKFITTINGEN

Br. nr. 1683

TE KOOP tegen elk aannemelijk bod 20 nw. Electra-tussenmeters 220 V. Merk „Krizik Smichov". Ook bij kleiner kwantum. G. J. Koomen, Westerhaven 32, Medemblik. tel. K 2274-201.

GISO-LAMPEN

JAC. van der VEEN

Calandplein 3, DEN HAAG

Tel. 180826 *

VERHUUR van alle
electrische materialen

ILLUMINATIE TONEEL
LICHTFONTEINEN

Het doet er niet toe,
of GAYELORD HAUSER gelijk heeft;
van veel meer belang is:
of U in staat is een of meer van zija
vele aanhangers de

„Kermix“ Liquidiser en de
„Triumph“ Vruchtencentrifuge
die zij voor het bereiden van hun
„levend voedsel“ zo dringend nodig hebben
kunt leveren.

Mocht U deze belangrijke vraag nog niet
bevestigend kunnen beantwoorden, welnu,
de weg is bekend genoeg:

N.V. Handelsmij ELECTROCENTRUM, Amsterdam
Prinsengracht 357

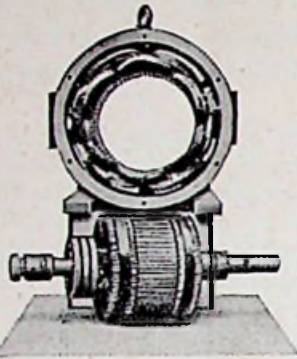
Fillalen: ARNHEM, ROOSENDAAL, ROTTERDAM,
EINDHOVEN, ZWOLLE, EN LEEUWARDEN.

„TECHNISCHE“ N.V.

De Const. Rebecquestr. 96-102
'S-GRAVENHAGE
Telefoon 330005

levert uit voorraad:

A.E.G.
WASMACHINES

Electro-
Technische
Herstelplaats
SJERP &
JONGENEEL

DEN HAAG
Prinsegr. 184
Tel. 335280

Spotlights
Voetlichten
Hersen
Projectie
Floodlights
Zoeklichten
Lichtregelaars
Aut. Kleurwielen
Kleurfiltermat.
Weertanden enz.

Fabriek van
Speciale Verlichtingsapparaten
AMSTERDAM-Z.

v. Ostadestraat 228-230 - Tel. 20485
Vraagt prospectus! Ook verhuur!

KWALITEITS TRANSFORMATOREN

- * voor alle doeleinden
- * voor elke spanning
- * tot een vermogen van 5 KVA.

leveren wij vlug en concurrerend.

Vraagt prospecti!

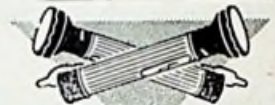
Apparatenfabriek „LUXOR“
Korte Poellaan 23, HAARLEM
telefoon 12305 (K 2500)

HELLESENS
DROGE BATTERIJEN
DE BESTE TER WERELD
HOUDBAAR - BETROUWBAAR

IMPORTRICE: MARIJNEN - DEN HAAG

CATTER

BORST & BREUNIS

METAALWARENFABRIEK
Brinklaan 122 - APELDOORN - Telefoon 5942
LEVERANCIERS VAN
Staalhuizen, Babystaafhuizen, Platte Huizen
Levering uitstuttend aan de Groothandel

WARTEL INVOERINGEN

MESSING VERNIKKELD

GAS-DRAAD 3/8" t/m 2"

UNION- .. 5/8" t/m 1 1/2"

PG- .. 9 t/m 36

PG-WARTELS en DRUKMOE-
REN ook in ISOLIET

KROONSTEENTJES porselein
1-2-3-4 polig.

GROENEVELD'S HANDELSONDERNEMING
Warmondstraat 160, A'DAM Tel. 86679

NIEAF UTRECHT

Sedert
1901

De Nederlandse fabriek
van electrische meetinstrumenten

Presspaan Leerpapier
Pertinax Hardweefsel
Mica Micaniet
Plastic Isolatiekous Oliekous
Zwart Isolatieband
Eboniet Jaconetband
Fiber Steatiet

Isolatiekralen

B. E. M. Wientjes

Technische
Agenturen
en Groothandel

Binnenkant 26 - Amsterdam-C. - Tel. 47990

REPAREREN EN WIKKELEN

van
Electromotoren
Lasomvormers
Lastransformatoren

is een kwestie van ervaring en vertrouwen.

J. Morelisse

Electrotechnische fabrieken
opgericht 1918

Amsterdam, Spijkerkade 5, Tel. 60548 - 61279
Edam, Postbus 10, Tel. 714

ELECTROTECHNISCH
INSTALLATIEMATERIAAL

N.V. CORODEX

ZANDVOORT, TEL. K 2507-2541-2542

HAZEMEYER
HENGELO

Beschermde
schakel-
materiaal

Fabriek en
Hoofdkantoor
Hengelo

Telefoon
2341

Kantoor A'dam: Amstel 144,
Telefoon 35862 en 35962
Kantoor R'dam: Kipstraat 16,
Telefoon 29568

Juridische perikelen

VRAAGBAAK OP JURIDISCH TERREIN
onder leiding van Mr. H. Warners

Beslaglegging op loon

Vraag: *Het is ons bekend, dat kleine vorderingen middels een kantonrechter op eenvoudige manier kunnen worden toegewezen. Gaarne hadden wij antwoord op de volgende vragen:*

Indien de vordering wordt toegewezen en bijv. door onwilligheid dan nog niet wordt voldaan, kan dan beslag worden gelegd op: a. het loon; b. de kinderbijslag?

Antwoord: Op het loon kan beslag worden gelegd. Bedraagt het loon minder dan f 10,- per dag, dan moet daarvan 1/5 gedeelte worden ingehouden door de werkgever, waaronder het beslag is gelegd. Bedraagt het loon van de werknemer meer dan f 10,-, dan wordt eerst 1/5 gedeelte ingehouden van f 10,-, terwijl alles boven de f 10,- geheel moet worden ingehouden voor de beslagleggende schuldeiser.

Daar kinderbijslag volgens de kinderbijslagwet geen loon is, mag daarop geen beslag worden gelegd.

Haar man zou gireren ...

Vraag: *Deze week vervoegde zich in mijn zaak een dame, die reeds meermalen bij mij goederen gekocht had. Dus geen onbekende! De dame vroeg nu voor een aardig bedrag aan electrotechnische artikelen. Toen een en ander uitgezocht en ingepakt was, werd gevraagd, of het goed was, dat haar man deze per giro betaalde.*

Na enkele tegenwerpingen, ik verkoop nl. alleen contant, is haar verzoek toch ingewilligd. Voordat zij de zaak verliet, heb ik haar een lijst van de goederen voorgelegd en deze is door haar ondertekend.

Dit is in het kort de toedracht van een en ander. Naderhand bleek, dat bedoelde dame gescheiden was en hier niet meer ter plaatse woonachtig was. Zij had nl. het adres van haar gewezen man hier ter plaatse opgegeven, heeft verder op zijn naam gekocht en boven bedoelde lijst met zijn naam ondertekend.

Volgens mij is hier van oplichting sprake. De politie hier ter plaatse heeft hierover een andere mening. Wilt u zo vriendelijk zijn, mij mede te delen, of maatregelen genomen kunnen worden, om de goederen terug of kwijting hiervan te krijgen?

Antwoord: Inderdaad een zuiver geval van oplichting. U kunt het beste een brief schrijven aan de Officier van Justitie te Roermond en hem vragen de bewuste dame op te sporen en te vervolgen wegens oplichting; wellicht zit er ook valsheid in geschied in.

Ik heb al meer gevallen als deze behandeld; ze komen namelijk vrij veel voor. Waarschijnlijk een risico, waar de winkelstand nu eenmaal rekening mee moet houden en waartegen men zich alleen maar kan wapenen, wanneer men inderdaad à contant verkoopt! Anderzijds kan ik mij wel voorstellen, dat er gevallen

Boekbesprekingen

Een wel zeer praktisch boek is *Lichtinstallaties* door W. van Dam, uitgegeven door N.V. Uitg. Mij v/h. Van Mantgem & De Does te Amsterdam.

Als serie-naam (er komt nl. nog een deel over krachtinstallaties) koos de heer Van Dam: op montage. Daardoor wordt duidelijk aangegeven wat het boek bedoelt te zijn: een direct hulpmiddel voor de monteur. Theorie zal men in dit boek weinig vinden, praktijk des te meer.

Door duidelijke tekst en een zeer royaal aantal illustraties heeft dit boek vermoedelijk een grote bruikbaarheid.

⊙

Een boek dat -hoewel reeds enige tijd geleden verschenen- zeker nog een vermelding in ons blad verdient, is *Electrotechnisch repetitorium* door W. van Dam, uitgegeven door N.V. Uitg. Mij. v.h. Van Mantgem & De Does te Amsterdam.

Zowel aan allen die studerende zijn voor enig examen in de electrotechniek als aan wie reeds in deze branche werkzaam is, kan deze samenvatting van de gelijk- en wisselstroomtechniek zeer goede diensten bewijzen. Steeds immers komt de vraag terug: „hoe is dit ook weer precies” - en een handig en goedopgebouwd repetitorium kan dan in korte tijd de verlangde uitkomst brengen.

Het feit dat vraagstukken van M. T. scholen ter eigen controle zijn opgenomen verhoogt zeker de waarde van het boek, dat zeker een warme aanbeveling verdient.

⊙

De Uitgeverij Brans te Hilversum zond ons haar nieuwste publicatie: H. Richter: F.M. op ultra-kortegolf, Nederlandse bewerking van Dr. J. Gijsen. Op het gebied van frequentiemodulatie op de ultra-korte golf is Duitsland ons zeker voor; het is daarom goed gezien, het boek van een Duits deskundige te vertalen. Naast de theoretische kennis is hier een goed deel ervaring in verwerkt.

Met het oog op het feit dat f.m. ook in ons land zeker toegepast zal worden, valt dit boek zeker aan te bevelen; op de hoogte blijven van het vak is nu eenmaal noodzakelijk.

⊙

De Nederlandse vereniging van creditgevend detailhandelaren heeft besloten, over te gaan tot uitgifte van een eigen orgaan.

Het eerste nummer is dezer dagen verschenen in een simpele en zakelijke uitvoering. Na een inleidend woord van voorzitter J. Roggeveen volgen enige interessante „vaktechnische” artikelen waarin het afbetalingssysteem van verschillende zijden belicht wordt. Een vlot praktijk-verhaaltje sluit het alleszins aardige nummer.

Lezers die in hun zaken ook op enigerlei wijze met afbetaling te maken hebben, kunnen wij

voorkomen, dat men niet in staat is zich aan deze gulden leefregel te houden.

Mochten de goederen nog bij de vrouw aanwezig zijn, dan kunnen ze door de recherche in beslag genomen worden, als van misdrijf afkomstig. Na beëindiging van de strafzaak, zou de Officier van Justitie ze u ter hand kunnen stellen. U moet dus een lijstje bijvoegen van de desbetreffende goederen.

ELECTRO RADIO MERCUUR

VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT
met de mededelingen van:

Federatie van Electro-technische Werkgeversorganisaties
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585
Nederlandse Vereniging van Electrotechnische Werkgevers

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Nederlandse Kath. Bond van Electrotechnische Werkgevers St. Antonius

Ten Hagestraat 13, Eindhoven - Tel. 04900-4425

Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisatie

Keizersgracht 606, Amsterdam-C. - Tel. 02900-40027

Nederlandse Vereniging van Neon Installateurs

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Stichting Centraal Instituut voor de Stofnigerhandel (Cistofa)

Keizersgracht 643, Amsterdam-C. - Tel. 02900-34002

Nederlandse Vereniging van Nettenbouwers

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Vakgroep Electrotechnisch Ambacht

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Vakgroep Detailhandel in Electriche Verbruikstoestellen en Verlichtingsartikelen

Keizersgracht 606, Amsterdam-C. - Tel. 02900-40027

Vakgroep Detailhandel in Radio-artikelen

Keizersgracht 606, Amsterdam-C. - Tel. 02900-40027

adviseren zich met de vereniging in verbinding te stellen. Het secretariaat is gevestigd Oudegracht 293 te Utrecht.

⊙

De Hazedgids E 524 is de zojuist verschenen prijscourant voor electrotechnische artikelen van Heybroek-Zélander N.V., Keizersgracht 242-248 te Amsterdam.

Het is lang geleden dat deze N.V. een prijscourant publiceerde; de uitgave werd nl. stopgezet bij het uitbreken van de oorlog. Heden durft men het weer aan, een zo uitvoerige prijscourant te zenden, aangezien men geen al te grote schommelingen op de markt meer verwacht, noch wat prijzen, noch wat import- en fabricagemogelijkheden betreft. Op deze grond heeft men het aangedurfd een prijscourant van niet minder dan 144 bladzijden uit te geven, die, als her-verschijning, zeker aller aandacht vraagt.

FAGET
STEENWIJK

**Electrische
Meetinstrumenten-
en Apparatenfabriek**
Telef: K. 5210 N° 2032

Met papier geïsoleerde kabels voor zwak- en sterkstroom.

N.V. NEDERLANDSE KABELFABRIEK, DELFT

„Elemo” Elektromotoren A.G. Bazel (Zwitserland)

biedt aan

Universele Electromotoren met precisie-collector

snelheden: 18.000 omw./min. tot 2 omw./min.

Verkoopkantoren voor de Benelux-landen:

Fabre et Trempont S.P.R.L.
24, rue des Fripiers, Brussel, tel. 17.98.78

Doe als ik strijk met KALORIK

DYNATOMIC 5018

f 29,50

Levering via de groothandel

KALORIK

PRINSENGRACHT 482 - AMSTERDAM

Voor elke aandrijving de geschikte **MOTOR**

Voor elke motor de geschikte **Beveiliging**

N.V. **E.M. ELECTROSTOOM**

Postbus 301, ROTTERDAM, Telefoon 82720
Fil. AMSTERDAM: N. Z. Voorburgwal 28-30

HILDEBRAND & Co. G. V.
Geldersekade 16 - Amsterdam-C.

Fabrikanten van lampekappen
van zijde, perkament en plastic

Grossiers in verlichtingsart.
Grote sortering

TREKKOORD met LICHTGEVEND KNOPJE

Lichten meer dan 12 uur na

Aantrekkelijke verpakking in speciale toonbank en etalagedozen, inh. 25 st. Zet een doos op Uw toonbank en een in Uw etalage. De verkoop gaat dan spelenderwijs

Ieder koord afzonderlijk verpakt in cellophane.

Levering uitsluitend via de groothandel; direct uit voorraad

Een artikel dat zichzelf verkoopt!

Publieks-prijs: **60** ct.

FABRIKANT: FA. S. LÖVENSTEIN TERBORG (Gld.)

Isolectra LASDOPPEN met KEMA-KEUR

De goedkoopste in Nederland!